

Artsnøgle

Navn: _____ Klasse: _____ Dato: _____

Dele skrevet i kursiv erstattes af elevens egen tekst.

<p>Baggrund</p>	<p>Fugle og pattedyr er placeret i samme rige, Eumetazoa (dyr), og række, Chordata (rygstrengsdyr), men er i forskellige klasser.</p> <p>Fugle tilhører klassen Aves. En fugl kan defineres som 'et æglæggende, ensvarmt, fjerklædt hvirveldyr der har fire lemmer hvor baglemmerne er ben og forlemmerne er vinger eller luffer'. De fleste fuglearter kan flyve.</p> <p>Pattedyr tilhører klassen Mammalia: 'Et ensvarmt hvirveldyr med fire lemmer hvis unger ernærer sig af mælk udskilt af moderens brystkirtler'. De fleste pattedyrarter er pelsklædte og føder levende unger.</p> <p>Formålet med øvelsen er at fremstille en dikotom nøgle der kan anvendes til at adskille arter fra hinanden.</p>
<p>Plan</p>	 <p>Figur A: Mange skoler har en samling af udstoppede fugle. Evt. kan undersøgelsen udføres på et museum. Shutterstock.com/Janny2.</p> <p>Materialer</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Et antal udstoppede fugle og/eller pattedyr, fx fra skolens samling som vist i figur A. Alternativt kan anvendes gode fotos af et antal forskellige dyr. ▪ Målebånd eller lineal.

	<p>Fremgangsmåde</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fremstil, fx individuelt eller i par, en objektiv beskrivelse af det udleverede dyr. Beskrivelsen skal være både kvalitativ og kvantitativ. Hvis der er rådighed over både han og hun af arten, beskrives evt. kønsdimorfisme. 2. Udvælg et par særlige træk ved dyret og beskriv dem grundigt. 3. Opstil en hypotese om hvad trækkene kan være en tilpasning til. 4. Beskrivelsen kan evt. fremlægges for de andre.
<p>Hypotese</p>	<p><i>Da undersøgelsen er induktiv, dvs. opstiller ny viden uden en forventning, udgår dette afsnit.</i></p>
<p>Notater til den praktiske undersøgelse</p>	<p><i>Hvad lægger I mærke til undervejs i undersøgelsen? Er der noget der vanskeliggør beskrivelsen? Hvordan er sproget fx en begrænsning for beskrivelsen?</i></p> <p><i>Er der sket fejl undervejs i undersøgelsen?</i></p>
<p>Observation</p>	<p><i>Indsæt artsbeskrivelserne her.</i></p>
<p>Efterbehandling</p>	<p><i>Alle beskrevne individer stilles op samlet. Herefter diskuteres mulige grupperinger ud fra dyrenes morfologiske træk hvorefter dyrene placeres i de grupper der kan blive enighed om.</i></p> <div data-bbox="475 1126 871 1485" data-label="Image"> </div> <p>Figur B: Modeller af forskellige fugle. Shutterstock.com/Singgih AP.</p> <p><i>Konstruér ud fra beskrivelserne en dikotom nøgle til bestemmelse af de arter der er beskrevet. Start evt. med at finde en karakter der kan opdele arterne i to store grupper. I eksemplet på figur B kunne én mulighed være:</i></p> <p style="text-align: center;"><i>'Gule/orange fjer i fjerdragten' eller 'Ikke gule/orange fjer i fjerdragten'.</i></p> <p><i>En anden mulighed er:</i></p> <p style="text-align: center;"><i>'Grå fjer i fjerdragten' eller 'Ikke grå fjer i fjerdragten'.</i></p>

Herefter underinddeles de to grupper igen efter en tydelig karakter. Fortsæt sådan indtil alle arter kan identificeres entydigt ud fra nøglen.

Tilføj et startpunkt til nøglen der opdeler ud fra oplysningerne i Baggrund om fugle og pattedyr.

Overvej hvordan man kunne undersøge jeres hypoteser om dyrenes levevis.